BUGUNGI KUNDA SHAHARSOZLIKDAGI ASOSIY MUAMMOLARDAN BIRI KO'KALAMZORLASHTIRISH ISHLARINI TASHKIL ETISH

Baxriddinova Oltinoy Bobosher qizi
SamDAQU Madaniy meros obyektlarini asrash fakultiti
201 – AyoRvaR talabasi

Annotatsiya

Ushbu maqolada bugungi kunda shaharsozlikdagi asosiy muammolardan biri bo'lgan ko'kalamzorlashtirish ishlarini bugungi zamon talablaridan kelib chiqqan holda tashkil etishdan iborat. Demografik tadqiqotlarning ko'rsatishicha, ko'kalamzorlashtirish va ko'kalamzorlashgan hududlarga aholi kelib muqim joylashadi, hamda bu joylardan ko'chib ketishi kamdan kam kuzatiladi.

Abstract

In this article, one of the main problems in urban planning today is to organize greening works based on the requirements of today's times. Demographic studies show that people tend to settle in greening and greening areas, and migration from these areas is rarely observed.

Kalit so'zlar: Ko'kalamzorlashtirish, o'simliklar dendrologik fondi, "yashil qurilish amaliyoti", bog' hiyobonlari, istirohat bog'lari, "Lesopark" tushunchasi, "Lugopark" yodgorliklar bog'i, qo'riqxona bog'lari, tribuna.

Key words: Landscaping, dendrological fund of plants, "green building practice", garden avenues, recreational parks, "Lesopark" concept, "Lugopark" memorial park, reserve parks, tribune.

Kirish

Shaharsozlik tarixida yangi istirohat bo'gi turi paydo bo'ldi, ya'ni katta ko'kalamzorlashtirilgan massiv emas balki katta madaniy bilish olim tashkilotlari, siyosiy-tarbiya ishlarini madaniy dam olish bilan birgalikda tashkillashtirish ishlari olib boriladi.

Bunday bog'larni tashkil etish va loyihalashdan to 1950 yillargacha me'morlar istirohat bog'larida dam olish va xordiq chiqarish bilan birgalikda jamoat bino va inshoatlarini ayni bog'lar hududida rejalashtirishni taklif etishdi. Ammo madaniy – istirohat bog'laridan foydalanish tajribasi shuni ko'rsatadiki, istirohat bog' hududida shahar miqyosidagi tomosha ko'rsatuvchi, savdo qiluvchi va katta minbarli (tribunali) stadionlar va har xil bin ova inshoatlar istirohat bog'i hududiga joylashtirilsa istirohat bog'ining ommaviy ko'kalamzorlashtirish rolini kamaytiradi.

Istirohat bog'larida aholiningdam olishlari uchun eng kerakli bo'lgan bin ova inshoatlarni iloji boricha kam rejalashtirish kerak. Istirohat bog'ida teatr, sirk kino-

teatr, konsert zali va sport zallari va boshqa aholi ko'p keladigan kuni bilan ishlaydigan bin ova inshoatlarni rejalashtirish tavsiya etilmaydi.

Bu tashkilotlarning faoliyati tabiat quchog'ida dam olishga bog'liq emas va shu birgalikda bu binolar shaharlarda o'z o'rni va vazifasi bor, shuning uchun bu binolarni shahar eski rayon markazlarida joylashtirilsa juda yaxshi bo'ladi.

Istirohat bog'larida tomosha ko'rsatadigan binolardan mavsumiy ishlaydigan eski usti ochiq va yarim ochiq teatr, estrada konsert zallari rejalashtirilsa yaxshi bo'ladi. Aholi turar joylari – shaharlar tumanlar, qishloq va posyolkalarni ko'kalamzorlashtirish – bu joylarni obododnlashtirishning asosiy vositalaridan hisoblanadi.

Ko'kalamzorlashtirish ko'lami – aholi yashash madaniyatidan dalolat beradi. Demografik tadqiqotlarning ko'rsatishicha ko'kalamzorlashgan hududlarga aholi kelib muqum joylashadi.

Yashil qurilish – uzoq vaqtni talab etadigan yaratish texnologiyasi bo'yicha murakkab ijodiy jarayon bo'lib, bir qancha ishlab chiqarish masalalarini yechish va tadbiq etish bilan bog'liqdir. Yashil qurilish amaliyoti: bog' va hiyobonlarni yaratish u yoki bu aholi yashash joylarini obodonlashtirish; har xil tuproq – iqlim sharoitiga mos bo'lgan o'simliklarni tanlash; arxitektura –qurilish inshoatlari, suv havzalari, yo'llar, maydonchalar, sklubturalarga mos ravishda o'simliklarni joylashtirish va guruhlash; o'simliklarni ekib parvarish qilish ishlarini o'z ichiga oladi.

Ko'kalamzorlashtirish masalalari malakali ravishda yechish uchun mutaxassislar biologiya, ekologiya, yashil o'simliklarning manzarabob sifatlari, yashil qurilishda kompozitsiyalar tuzilishidagi asosiy uslublar, yashash joylarini ko'kalamzorlashtirish tizimi, yashil ekinzorlarni loyihalash, ularni yaxshi holatda saqlash uchun olib boriladigan asosiy ishlar ko'lami bo'yicha chuqur bilimga ega bo'lishlari lozim bo'ladi. Shahar aholisining o'sishi va shahar hududining kengayishi, hamda transportlar sonining va sifatining o'sishi, shahar aholisining shahardan tashqarida dan olish ishtiyoqi o'sadi, lekin shahar aholisining har kuni qisqa vaqt dam olishi uchun shahar bog'i va istirohat bog'lari o'z o'rni va mavqeyini saqlab qoladi.

Shahar hududidan tashqarida va qishloqlararo joylashgan bog'larga quyidagi ya'ni (Lesopark), o'rmon xo'jaligi, yodgorliklar bog'i, zopavednik, milliy bog'lar va bundan tashqari davolash va dam olish (sanatoriya va kurortlar) bog'larini o'z ichiga qamrab oladi.

Foydalanilgan adabiyotlar va manbaalar ro'yxati:

1. Obidjon S (2022) The importance of using Interactive Methods in Thaining Session in General Technical . JOURNALL OF ENGINEERING . MECHANICS AND MODERN ARCHITECTURA 2(12) 17:20

2. Abdumannonov M . Demographic studies show that people tend to settle in greening and greening areas, and migration from these areas is rarely observed.24 496 .502

3. Shukurullayevich SO (2022) Geomitric methods used in the forms migration areas is rarely observed ARCHITECTURA 4.12:20

4. Suvonov O (2023) some Issues of Division o Spateal Sheells of coating 13:14

5. Tuxtashov B (2022) The importance of using Interactive Methods in Thaining Session in General Technical . JOURNALL OF ENGINEERING . MECHANICS AND MODERN ARCHITECTURA 2(12) 17:20

6. Ibraimovna M.f (2023) In this article, one of the main problems in urban planning today is to organize English 4(5) 34;35

7. .Nemat A (2023) Metric problima in the Disegn of coating Shells . JOURNALL OF ENGINEERING . MECHANICS AND MODERN ARCHITECTURA 2(4) 32;35

8. Жураев Т.Х Разработка силлабуса для учебного процесса геометроерафичиских Образование и проблимы общества 3.(120 32 :39

9. Сувонов О.Ш Разработка силлабуса геометроерафичиских для учебного процесса Образование и проблимы общества .2(21) 37:38

10. Sulaymonovich M.F.F In this article, one of the main problems JOURNALL OF ENGINEERING some Issues of Division o Spateal 2(3) 95:97